

TARTALOM.

I. Egyházi dolgozatok.

Pályám emlékezete. Egyházi beszéd és ima. Albert János	15
Hívők és kételkedők. Husvétii egyh. beszéd. Péterfi Dénes	85
Kibucszúzó beszéd. Péterfi Sándor	219
Könyörgés anya felett, ki gyermekágyban halt meg. Albert János	370

II. Hittaniak, bölcselemiek.

A Pentateuch. Bibliai tanulmány. Boros György	1
Az élet alapelve. Dr. Bartók István	75
Gyöngymondatok. (Ujkori iróktól.) Közli: Kiss M. 64 123 259	320
Imadal. (Hymnus.) Rédiger Géza	99
Delpit és Tompa két költeménye. Dr. Hegedüs István	100
A szent atyákból kiszedegetett tanulságok. Pécsi Simontól. Életnek ösvénye. Közli: Koncz József	164
A XXIV. zsoltár. Rédiger Géza	175
A CXLII. zsoltár. Rédiger Géza.	303
Darwinismus és erkölcs. Péterfi Dénes	267
Az összehasonlító theologia haszna. Varga Dénes	275

III. Nevelés- és oktatásügyiek.

A vallás- és közoktatási miniszter jelentése a közoktatásnak 188 ² / ₈ —188 ³ / ₄ ik tanévben való állapotáról. Kovácsi A.	37
Plato eszméi a nevelésről. Péterfi Dénes	139
Az érettségi vizsgáról. Kovácsi Antal	356

IV. **Életratok, történelmek.**

Egyháztörténelmi adatok:

XCIV. A kolozsvári magyarok panasza a kolozsvári százszok ellen 1568-ban.	25
XCv. A kolozsvári magyar és százsz unitáriusok czivakodása 1592-ben.	90
Közli: Benczédi Gergely.	
XCVI. Unitárius ekklezsiák adakozása a marosvásárhelyi ref. collegium építésére 1806. Közli: Koncz József.	224
XCvII. Dániel Elek főcurator körlevele a vallásközönség gyarapítása végett. 1806. jul. 20.	226
XCvIII. Dávid Ferencz válópere.	363
Közli: Benczédi Gergely.	
Az elhunytak emlékezete: Koronka Antal. Csegezy László	59
Bölöni Farkas Sándor leveleiből. (VI—XXXI.) Közli: Gróf Kuun Géza.	31 94 170 228 298
<u>A magyar unitárius irodalom XVI. százbeli termékei. I. II. Boros György</u>	148 338
Hugo Victor emlékéhez. — f.	185
A keresztény vallás felvétele nemzetünk által. (Történelmi tanulmány az állameszme szempontjából.) Kőváry László	203
Kőrösi Csoma Sándor élete és munkái. Kovács János	211
A kolozsvári unitarius collegium játszóhelyéről. Benczédi G.	304
A hierarchia kifejlődése és első hatásai hazai történetünkre. (Történet-bölcselemi tanulmány.) Kőváry László	331
Dr. Carpenter Vilmos. Péterfi Dénes.	373

V. **Egyházi élet.**

<u>Unitárius egyház és szervezkedés. Sz.</u>	51
Unitárius egyház és közigazgatás. Sz.	109
Levél Budapestről. Derzsi Károly	119
Unitárius egyház és vallásos szellem. Sz.	176
Pár szó az „Unitárius egyház és közigazgatás“ czimű cikkhez. K. S.	187
Levelek a magyar unitáriusoktól Dr. Martineau Jakabhoz nyugalomba lépése alkalmából s az ő válaszlai	249
Egyházi élet a marosi unitar. egyházkörben. Nagy János	256
Az unitarius vallásközönség Egyh. Főtanácsának aug. 30. 31. és sept. 1. napjain tartott gyűlése. — l.	284
Unitárius egyház és vallástanítás. Sz.	310

VI. Vegyes tartalmuak.

Bixby Jakab amerikai tanár hazánkról. Kovács János 47. 234.
Párisi levél. (Egyházi és irodalmi dolgokról.) Charruaud
Dezső. 54 113 179 242 314 377

VII. Irodalmi értesítő.

65 125 190 261 321 383.

VIII. Aranykönyv.

Nagyajtai ngs. Incze Mihály ny. m. kir. ministeri titkár adománya 72. Nyilvános köszönet. A Budapesten alapítandó unitárius rendes lelkészi állomásra és állandó imaházra tett kegyes adományok. 73 137 266 330 394. Adakozás a vadadi ekklezsiában 137. Nyilvános köszönet. Gálffy Sándor és Borosnyai Lilla ajándéka 202. Dávid F. egyesület 265. Szentkirályi Árpád ajándéka. Tüzkárt szenvedett szentmiklósi ekklezsiánk és lelkész afia segélyezésére gyűlt kegyes adományok 328. Köszönetnyilvánítás 394.

IX. Különfélék.

Főt. Ferencz József ur körlevele a konfirmálás ügyében 65. Észrevételek „az állami tisztviselők nyugdíjazásáról szóló törvényjavaslatra.“ — ó. 68. Nagybecsü alapítványok. Örömmünnepegy 70. Kisgyörgy J. A kolozsvári unitárius anyaegyház. A „Keresztény Magvető“ pártolói 71. Püspöki vizsgálat 127. Az angol unitáriusok. Egy olasz író látogatása. Jubileum 128. György Vilmos. Channing H. Vilmos 129. A szabadelvü theologia 130. Nyugdíj- és segélyintézetünk. 131. A lelkészegyletek. A főrendiház reformja 132. Erdélyrészi M. Közmívelődési Egyesület 133. Egyházi biráskodási jogunk. Hol van a szabadelvüség? 135. Követésreméltó példa. Papválasztás. Folyóiratunk pártolói. Helyreigazítás 136. Báró Baldácsy Antal-féle protestans alapítvány 191. Főt. Ferencz József püspök ur nyílt levele 193. Az erdélyrészi ev. ref. egyházkerület. Nyugdíj- és segélyintézetünk. Főiskolánk könyvtára 195. Jubileum. Datkról. Berde Mózes. Váradly Károly. Főtanodánk. Dr. Shram m 196. Segesvárról 197. A missio köréből. Dr. Schenk el Dániel 198. Az Angol és Külf. Unitárius Társulat 199. Isk. értesítők 200. Hibaigazítás. Dávid Ferencz-egyesület 201. Egyházi főtanácsunk. A Dávid Ferencz-egyesület. Történelmi congressus 262. Városfalvi Bedő Sándor betegápolási alapítványa. Re-

na nról. Bucsubeszéd 263. Isk. értesítők. A Keresztény Magvető pártolói 264. Köszönetnyilvánítás és kérelem 265. Richmond Anna utódai Kolozsvárt. Az erdélyrészi ev. reformált egyházkerület 324. A püspöki szállás. Kinevezés. Uj unitarius templom. A budapesti országos kiállítás 325. Isk. értesítő 326. Folyóiratunkról. A Dávid F. egylet 327. Lachovius András siremléke 383. Az Amerikai Unitarius Társulat 384. Egyházunk részéről 387. A teremi templom. Szováthon 388. Amerikai vendégeink s újabb adományaik. A Dávid Ferencz-egylet 389. Tudori szigorlat. Vallásközönségünk ladamosi birtoka. Városfalvi Bedő Sándor adománya. A missio köréből. Parker Tivadar tanácsa egy ifju emberhez 390.

Gyászhirek : 72 136 201 264 326 392.

A szerkesztőség postája : 72 136 201 265 392.

Olvasóinkhoz 393.

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

XX-ik évf.

Január, Február. 1885.

1-ső füzet.

A PENTATEUCH.

(Bibliai tanulmány.)

Az ó-testamentum irodalma nagy befolyást gyakorolt a kereszténységre minden időben. Az új-testamentumba nagyon sok idézet és eszme van átvéve az ó-ból. Jézus oly fontosságot tulajdonított annak, hogy a legtöbb alkalommal használta, s a midőn valamely szabályt mondott ki, megerősítéseiul hozzá tette: [ez a törvény és a próféták. A keresztény egyházak irodalmára, a keresztény tanokra, de nemcsak, hanem a kereszténység jelleme formálására is félreismerhetetlen a hatása. Nincs ma se egyetlen keresztény felekezet is, a mely az ó-testamentumot teljesen elvetette volna s ne tartaná szükségesnek, hogy megtanítsa belőle legalább a „tiz parancsolatot“, vagy megismertessen egy-egy szép történetet a pátriárkák, próféták vagy királyok életéből.

Az ó-testamentum az ujjal, azt hisszük, hogy ma is miden jó magyar család asztalának vagy könyvtárának egyik fődisze, s abban most az ó-kor szent legendái, majd az evangelium magasztos oktatásai enyhet szereznek a zilált kebelnek s felemelőleg hatnak a kétségbeesett és gyászoló kedélyre. Elválhatlan utitársa volt e könyv mindig az emberiségnek s az is fog lenni mindenha. Amazt bizonyítja a történelem, ezt erősíti a mi hitünk és meggyőződésünk.

De mégis nem lehet igazat nem adnunk azoknak, a kik azt beszélik, hogy a régiek elmultak és mindenek megújultak. Igaz, hogy megújult minden, megváltoztak a napok és meg az emberek. Igaz, hogy a mi a régieknek jó volt, azt az új emberek nem kedvelik többé. S igaz az is, hogy a régi biblia nem kell már az új embereknek. Miképpen valósulhat meg mégis a jövőre nézve emez erős hitünk és bizodalunk. Ugy, hogyha megújul maga a biblia is. S lehetséges-e ez?

Mi hisszük, hogy az, s reméljük, hogy előbb-utóbb némi részben lesz is módunk bebizonyítani. E czélből a bibliát meg kell mindenekelőtt szabaditanunk azoktól a fogalmaktól, a melyekkel részint a kereszténykori zsidók, részint a keresztények félremagyarázták valódi jelentését. Hogy ez sikeres legyen, helyezzük át ma-